

Rautatieasemalta etelään

Lähtö ja paluu

Rautatieasema.

Reitti

Laaksotie, Lehmustie, Tunnelitie, Kauniaistentie, Kirkkotie, Yhtiöntie, Kauppalantie, Leankuja, Thurmanin puistotie, Kauniaistentie, Gresantie.

Mikä paikka?

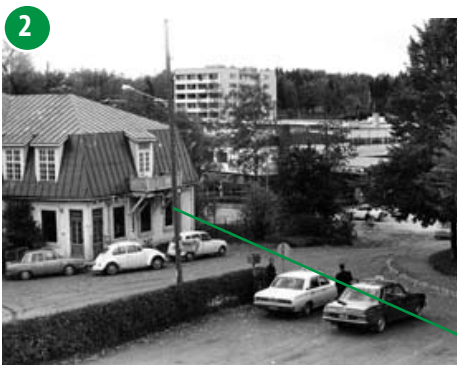
Rautatieaseman ympäristöstä muodostui jo 1900-luvun alussa yhdyskunnan liikekeskus.

Junaliikenne Grankullaan alkoi 1904. Alusta alkaen vilkas työmatkaliikenne, erityisesti Helsinkiin. **Rautatieasema** valmistui 1908. Lipunmyynti lopetettiin 2004. Tuli tuhosi aseman länsipäädyän elokuussa 2008, rakennus on korjattu.

Vasen kuva: näkymä rautatieasemalta länteen 1910-luvulla.

Oikea kuva: rautatieasema 1920-luvulla.

Kulje taksi-aseman ohi Laaksotielle. Vasemmalla oleva kerrostalo (1963) Kauniaisten ensimmäinen asuinkerrostalo. Talossa kaksi kampaamoalan yritystä, jotka ovat Kauniaisten yrityksistä vanhimpia. Kumpikin on toiminut yli 50 vuotta. Oikealla puolella 1970-luvulla rakennettu liiketalo, jossa myös pienyritysten ns. **Kimppakonttori**.

Tontilla oli aikaisemmin Kauniaisten apteekki (per. 1914). Käännyimme sen tontin alapuolella oikealle Lehmustielle ja edelleen Tunnelitiele. Vasemmalle jäävä paikoitusalue on entistä niittyä. Tie päättyy 1965 avattuun Tunnelitiehen. Sen toisella puolella **Kauppakeskus Grani** (2001, laajennus 2008). Käänny Tunnelitietä vasempaan ja ylitä Kauniaistentien valoristeyksessä.

Näkymä rautatieasemalta kohti Tunneliteitä 1960-luvun lopulla. Vasemmalla olevassa puurakennuksessa oli apteekki, talo purettiin 1974.

Kauppakeskus Granin paikalla on ollut **A** Itkosen liiketalo (1927-1966), **B** Elannon liiketalo (1939-1993) ja **C** pankkitalo (1965-2006).

Thurmanin puistotie 1900-luvun alussa.

Kauniaistentien varrella (nro 10) **Kauniaisten kaupungintalo** (valm. 1978, arkkitehti Kurt Moberg). Talon edessä on kuvanveistäjä **Heikki Häiväojan** teos "Tulen läpi". Kuva on 1900-luvun alun postikortti. Kaupungintalo kuvassa oikealla puolella olevalla alueella, Thurmanin puistotie kuvassa vasemmalla.

Matka jatkuu Kauniaistentietä oikealle kohti näkymän päässä sijaitsevaa kerrostaloa. Thurmanin puistotie alkaa liikenneympyrästä vasemmalle, matka jatkuu Kirkkotielle (liikenneympyrästä pohjoiseen).

4

"**Pilvenpiirtäjä**" eli **Tornitalo** (Kirkkotie 15) valmistui 1963 uuden Kauniaisten keskustan maamerkiksi. Talo on kunnostettu 2004.

Tornitalo ja keskustan alue 1970-luvulla.

Kirkkotien ja Thurmanin puistotien risteyksessä, Tornitaloa vinosti vastapäätä on kaksi vanhaa tammea. Ne istutti taidemaalari **Marcus Collin** talvisodassa kaatuneiden poikiensa muistoksi. Matka jatkuu pitkin Kirkkotietä. Tornitalon takana ns. Atrium-talot, valm. 1966. Kirkkotien vasemmalla puolella sijaitsevien pientalojen tonteilla aiemmin puuhuviloita.

5

Näkymä Kirkkotieltä rautatielle päin 1930-luvulla. Rautatien takana näkyy radan toisella puolella kulkevan Bredantien huviloita. Niiden tilalla on nykyisin rivi- ja kerrostaloja sekä palvelu- ja vanhaikoti Breda. Kirkkotien varrella on rivitaloja. Etualalla olevan niityn paikalla on nyt Thurmanin puisto.

Kirkkotien päässä vasemmalla on vuonna 1917 valmistunut **Betlehemkirkko**. Se on metodistiseurakunnan kirkko. Seurakunta perusti Kauniaisiin 1912 lastenkodin. Kirkko rakennettiin "lasten kirkoksi". Se oli 1980-luvulle saakka Kauniaisten ainoa kirkko. Lastenkodin suurella tontilla on nykyisin rivitalo ja Casa Seniori -palvelutalo.

Betlehemkirkon on suunnitellut arkkitehti *Atte Willberg*. Varoja kirkon rakentamiseen saatiin paikallisen varainkeruun lisäksi myös lowasta, Yhdysvalloista. Kirkon sisustuksen on suunnitellut *Axel Mörne* ja alttaritaulun on maalannut *Hanna Rönnberg*.

Betlehemkirkko 1950-luvulla.

Storstugan, lastenkodin ensimmäinen asuinrakennus.

Kirkon vierestä käännytään vasempaan. Yhtiötie on saanut nimensä Ab Grankulla -yhtiön mukaan. Sen aloitteesta perustettiin 1906 Grankullan huvilayhdyskunta, josta on kehittynyt Kauniaisten kaupunki. Yhtiöntien varrella sijaitsee **Villa Wulff** (Yhtiöntie 18). Huvilan rakennutti Kauniaisten perustajaksi nimetty *Janne Thurman* 1916 muuttaessaan toistamiseen Kauniaisiin. Hän asui aiemmin Villa Åsa-nimisessä huvilassa (nyk. Forsellesintie 5-7, huvila purettu). Villa Wulff on nykyisin yksityiskommuunissa. Vuosina 1991-2004 siellä toimi Kauniaisten kansalaisopisto. Nimensä se on saanut huvilan pitkään omistaneen Wulffin perheen mukaan.

Villa Wulffin on suunnitellut arkkitehti *Waldemar Aspelin* ja alkuperäisen puutarhan puutarha-arkkitehtitoimisto *Paul Olsson*.

Yhtiöntie jatkuu Kauppalantien yli, mutta risteyksessä käännytään vasempaan. Noin sadan metrin päässä Kauppalantien vasemmalla puolella on 1940-luvulla rakennettu Nystenin huvila (ent. Eriksson). Sen ulko-ovi on Gresantien varrelta purettu pankkirakennuksesta. Huvilan vieressä kulkee tie, jota pitkin pääsee Villa Junghasiin Sinne!

8

Villa Junghans valmistui 1915-1916. Sitä on täydennetty 1920-luvulla siipiosalla. Vuosina 1984-85 perusteellisen kunnostuksen yhteydessä huvilaa laajennettiin (arkkit. *Karl-Erik Hagner*), uusi laajennus 2010.

Huvilan rakennutti *Wilhelm Noschis*, tunnettu helsinkiläinen ravintoloitsija. Kuvassa ravintoloitsija perheineen. Vuonna 1927 hän myi huvilan, silloiselta nimeltä Villa Lee, rouva *Karin Junghansille*.

Vuonna 1944 Junghansin perhe muutti liikemies *Constantin Junghansin* kotimaahan Saksaan, jossa perhe kuoli. Huvila joutui sodan jälkeen Neuvostoliitolle, jonka hallussa se oli 1970-luvulle saakka. Tuolloin huvila tontteineen siirtyi kaupungin omistukseen. Kaupunkilaisten aktiivisuuden ansiosta vanha huvila kunnostettiin ja siitä tehtiin vanhusten toimintakeskus. Nykyisin talo on yhdistysten talo ja vanhusten palvelutalo on Villa Breda (Bredantie 16).

9

Villa Junghansin ohitetaan siten, että huvila jää oikealle puolelle. Suunnaksi otetaan huvilan viereinen kävelytie ja sitä pitkin kuljetaan vasemmalle, ohi pienen paikoitusalueen. Kävelytie yhtyy mutkassa Thurmanin puistotiehen, vasemmalle vievä tieosuus on Kauppalantie. Thurmanin puistotien oikealla puolella on yksi Kauniaisten vanhimpia huviloita. Sen rakennutti 1907 kamreeri *Wilhelm Forsblom*. Huvila ostettiin sittemmin kunnan käyttöön. Kuvassa kauppalanjohtaja *Hugo Palmroth* työhuoneessaan 1940-luvun lopulla. 1957 alkaen talossa oli

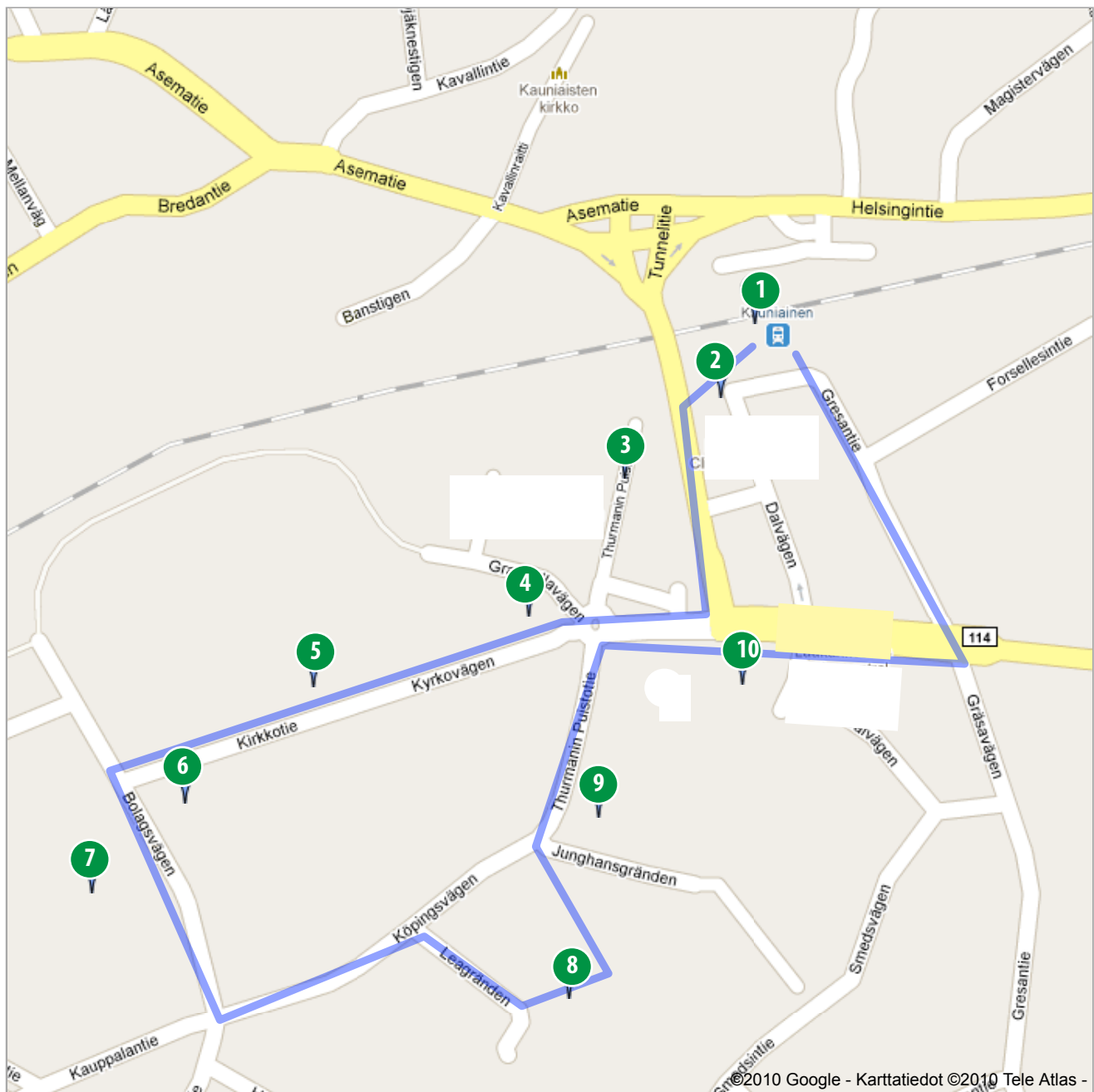

Espoon poliisiasema vuoteen 1972 saakka. Nykyisin nimenä **Gula huset** (Keltainen talo), jossa toimii Kauniaisten taidekäsityöläisten myymälä, lasten käytettyjen vaatteiden ja urheiluvälineiden myymälä Lafkan sekä vanhojen huonekalujen kunnostukseen erikoistunut yritys.

10

Thurmanin puistotie jatkuu liikenneympyrään. Sen pohjoispuolella on **Kauppakeskus Grani** ja rakenteilla oleva Kauniaisten uusi keskusta. Liikenneympyrässä käännytään oikealle ja kuljetaan Kauniaistentietä ohi kaupungintalon aina Gresantien valoristeykseen saakka. Matkalla ohitetaan 2007 paljastettu kuvanveistäjä *Kimmo Schroderuksen* teos "Foni". Kauniaisten- ja Gresantien risteuksen koillispuolella on laaja **Villa Bensowin** tontti. Huvila on rakennettu 1912 kauppaneuvos *Wilhelm ja rva Sigrid Bensowille*. Risteyksessä käännytään vasemmalle ja saavutaan lähtöpisteeseen. Gresantien kerrostalot on rakennettu 1960- ja 1970-luvulla. Ne on rakennettu entisille huvilatonteille. Matkaa voi jatkaa reittiä Myllytieta Glimsiin.

Rautatieasemalta etelään

- 1 Rautatieasema
- 2 Kimppakonttori, aikaisemmin Kauniaisten apteekintalo
- 3 Kauniaisten kaupungintalo ja Thurmanin puistotie
- 4 Tornitalo
- 5 Näkymä radan yli pohjoiseen
- 6 Betlehemkirkko
- 7 Villa Wulff (yksityisomistuksessa), aikaisemmin kansalaisopisto, alunperin Villa Thurman
- 8 Villa Junghans
- 9 Kelainen talo
- 10 Kauppakeskus Grani ja Foni